

Blik op Boijl

Thijs Toepoel 'een bakkiesman' 1906 – 1976

We ontvingen een kort krantenartikel uit 1966 met bijgaande foto over deze man van Herman Deems, oud dorpsgenoot en vrijwilliger bij de 'Vereniging Historie West Stellingwerf' Het is aangevuld met gegevens uit eigen dorp.

Thijs Toepoel, een kleine man, steevast een pet op en geboren en getogen in Boijl. Er liep een zandpad achteruit naar het noorden bij Boijlerweg nr. 51 en ergens ter hoogte van de Meuleveldweg stond zijn geboortehuis, al lang geleden afgebroken.

Hij had nog 2 broers maar hun moeder overleed al op jonge leeftijd. De kinderen werden 'uitbesteed' en de vader hertrouwde. Waar Thijs als kind opgroeide weten we niet. Wél dat hij 21 jaar oud 1927 begon te venten met zijn 'negosie' Thijs die altijd vrijgezel gebleven is heeft in verschillende kosthuizen gewoond. Als jonge man bij de grootouders van Dirk Jager in het gebied tussen de Alteveersweg en Oostvierdeparten.

In de oorlogsjaren moest hij werken in Duitsland in een machinefabriek in Kassel. Bij terugkomst bleek Thijs TBC te hebben en hij ging naar huize Violetta bij Terband/Heerenveen om te herstellen in het nazorg centrum van het Groene Kruis. Daarna woonde hij een tijd bij de schoenmaker Wiebe Koopmans. Later vond hij onderdak op Boijlerweg

nr. 122 bij Tiene Blauw, een alleenstaande vrouw die ook thuisnaaister was. (ze werd altijd

Tienegen genoemd want ze was hooguit 1.50m.

Thijs zijn waar zat in kisten op een lange houten kruiwagen, die volgens het artikel van 1966, pas van de laatste jaren een wiel had met een luchtband! Zijn gebied strekte zich uit van Boijl, Elsloo, Zandhuizen en zelfs tot in Oldeberkoop. De hele handel, naalden, garen, elastiek, zakdoeken, dweilen, kammen, borstels, spiegeltjes, kamfer (!) enz. enz. zat in kisten.

Hij had vaste routes met de namen van zijn klanten op papier en was een bescheiden man. Drong niet aan en bedankte na een verkoop steevast beleefd 'voor de klandizie' pakte zijn notitieboekje en noteerde bedrag en het verkochte.

Het ontvangen geld stopte hij eerst los in zijn zak en na vertrek, zo'n 10 meter verder, telde hij het goed na en pas dán ging het in de grote knip. Hij was een secuur man en hield er een uitgebreide boekhouding op na van zijn in – en verkoop prijzen.

Aan het einde van zijn werkdag stalde hij de kruiwagen op diverse adressen, o.a de boerderij van Klaas Marks in Boekelte, bij Lammert Mulder in Rijsberkamp, bij Pieter Bergsma aan de Boijlerweg, bij familie van Immie Jager in Olderberkoop, bij Sieger Bijkerk aan de Boschoordweg en op de Doldersumsestraat bij Arnold Mailly. (er zullen ongetwijfeld meer adressen geweest zijn) Telde alles na, er ging een grote doek over de kisten, een touw er om heen en liep vervolgens terug naar zijn kosthuis in Boijl.

Die kruiwagen moet best wel zwaar geweest zijn. Er zat een riem aan die hij over zijn schouders hing om het draaggewicht wat te verdelen.

Eens verkocht hij een jas of een pak dat uit Heerenveen moest komen en hij haalde het lopend op....! Later had hij wel een fiets maar zijn handel ging te voet.

De man zal vaak eenzaam op pad geweest zijn en had de gewoonte soms hardop in zichzelf te praten. Hij 'repeteerde' vaak vooraf wat hij ging zeggen. De buurvrouw had het al een keer gehoord als hij iets kwam vertellen.

Op een dag passeerde Thijs met zijn kruiwagen in het Kerkebosje in Boijl. Opeens voelde hij een scherpe pijn aan zijn oor. Wat bleek, de jagersvereniging was er actief en een hagelkorrel ketste af op een boom en ging dwars door zijn oor! Het blééf een gaatje.

Eind november verruilde Thijs jaarlijks zijn eigen waar voor Sinterklaas lekkernijen. Hij ventte dan voor bakker Izaak de Vries met taai, speculaas, e.d. Ze verkochten ook een banketstaaf 'spoorbanket' genoemd omdat er kleine streepjes in de breedte in zaten. (je kon het in blokjes verdelen) Thijs prees dit jaarlijks steevast aan als 'spoorweg banket'

Op winteravonden kaartte hij met zijn burens en een borreltje ging er dan ook wel in!

Tiene Blauw wordt wat ouder en ze verkoopt haar huis aan Akke Bootsma. Ze gaat in 1967 naar 'de Menning' waar ze 2 jaar later in 1969 overlijdt.

Thijs vindt dan zélf onderdak op een van zijn 'parkeeradressen' aan de Doldersumsestraat/hoek Alteveersweg, bij Lies, de weduwe van Arnold Mailly. Haar man is het jaar daarvoor overleden. Thijs is dan 61 jaar oud en drijft geen handel meer.

Eén van zijn handelskisten blijft bewaard. Die is nu nog in het bezit van Anne Dassen. Lies Mailly – Dassen is de zuster van zijn vader en hij heeft Thijs van dichtbij goed gekend.

Thijs en Lies wonen totaal 9 jaar samen. Eerst aan de Doldersumsestraat en verhuizen later naar een bejaardenwoning aan de IJsbanaanweg in Noordwolde. Het zware werk in weer en wind zal fysiek zeker zijn tol geëist hebben en hij werkt tot zijn pensioen op de Sociale werkplaats in Wolvega.

Thijs overlijdt in Noordwolde op 3 oktober 1976. Hij is 70 jaar oud geworden.

Thijs Toepoel, een karakteristiek dorpsgenoot van 'voorbij'.

*foto beschikbaar gesteld door
fam. Veurman Noordwolde*

namens Archiefgroep Boijl
Jellie Menger